

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5169/2538

นาง เรือนแก้ว นิติลัทธิ ผู้ร้อง เด็ก ชาย ปฏิวัติ นิติลัทธิ โดย นาง ศรีนวล ปัญญาบุญ ผู้คัดค้าน
ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1627, ป.พ.พ. มาตรา 1713

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้คัดค้านเป็นบุตรผู้เยาว์ของ ศ. และเป็นบุตรนอกกฎหมายที่ผู้ตายซึ่งเป็นบิดารับรองแล้วเป็น
ทายาทโดยธรรมมีสิทธิรับมรดกของผู้ตายจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ตั้ง ศ. เป็นผู้จัดการมรดกได้ผู้
ร้องไม่พอใจที่ผู้ตายมีบุตรกับ ศ. และไม่ยอมรับว่าผู้คัดค้านเป็นทายาทของผู้ตายประกอบกับ ศ. มี
คุณสมบัติไม่ต้องห้ามเป็นผู้จัดการมรดกจึงสมควรตั้ง ศ. เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายร่วมกับผู้ร้อง

คำพิพากษา

ผู้ร้อง ยื่น คำร้องขอ และ แก้ไข คำร้องขอ ว่า ผู้ร้อง เป็น ภรรยาโดยชอบ ด้วย กฎหมาย ของ นาย
เปลื้อง นิติลัทธิ มี บุตร ด้วยกัน 3 คน เมื่อ วันที่ 30 เมษายน 2534 นาย เปลื้อง ถึงแก่ความตาย มี
ทรัพย์สินมรดก โดย ไม่ได้ ทำ พิณยกรรม หรือ ตั้ง บุคคล ไດ เป็น ผู้จัดการมรดกไว้ การ จัดการ มรดก
มีเหตุ ขัดข้อง และ ผู้ร้อง ไม่เป็น บุคคล ต้องห้ามตาม กฎหมาย ขอให้ มี คำสั่ง ตั้ง ผู้ร้อง เป็น
ผู้จัดการมรดก ของนาย เปลื้อง นิติลัทธิ ผู้ตาย ผู้คัดค้าน ยื่น คำคัดค้าน ว่า ผู้คัดค้าน เป็น บุตร ที่
บิดา รับรองแล้ว ของ ผู้ตาย เกิดจาก มารดา ชื่อ นาง ศรีนวล ปัญญาบุญ ผู้คัดค้าน จึง เป็น ทายาท
มีสิทธิ รับมรดก ของ ผู้ตาย ผู้ร้อง ไม่ได้ ระบุ ชื่อผู้คัดค้าน เป็น ทายาท มีสิทธิ รับมรดก ของ ผู้ตาย
และ ปิดบัง มรดก ของผู้ตาย ต่อ ศาล หาก ตั้ง ให้ ผู้ร้อง เป็น ผู้จัดการมรดก แต่ ผู้เดียวผู้คัดค้าน จะ
ไม่ได้ รับ ความเป็นธรรม ใน การ แบ่งปัน มรดก ขอให้ มี คำสั่งตั้ง นาง ศรีนวล ปัญญาบุญ มารดา
ผู้คัดค้าน เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ร่วม กับ ผู้ร้อง ศาลชั้นต้น มี คำสั่ง ตั้ง ผู้ร้อง และ นาง
ศรีนวล ปัญญาบุญ ร่วมกัน เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ผู้ร้อง อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์
พิพากษาแก้ เป็น ว่า ให้ ตั้ง ผู้ร้อง เป็น ผู้จัดการมรดกของ ผู้ตาย แต่ ผู้เดียว ผู้คัดค้าน ฎีกา
ศาลฎีกา วินิจฉัย ว่า "คดี มี ปัญหา ต้อง วินิจฉัย ตาม ฎีกา ผู้คัดค้านว่า นาง ศรีนวล ปัญญาบุญ
สมควร เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ร่วม กับ ผู้ร้อง หรือไม่ การ ที่ ศาล จะ มี คำสั่ง ตั้ง นาง
ศรีนวล ให้ เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ร่วม กับ ผู้ร้อง ได้ นั้น ข้อเท็จจริง จะ ต้องได้ความ ว่า
ผู้คัดค้าน เป็น ทายาท หรือ ผู้มีส่วนได้เสีย ที่ มีสิทธิยื่น คำร้องขอ ต่อ ศาล ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713และ มีเหตุ ที่ จะ แต่งตั้ง นาง ศรีนวล เป็น
ผู้จัดการมรดก ร่วม กับ ผู้ร้อง โดย ที่นาง ศรีนวล ต้อง ไม่เป็น บุคคล ที่ ต้องห้าม มิให้ เป็น
ผู้จัดการมรดก ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1718 สำหรับประเด็น ที่ ว่า
ผู้คัดค้าน เป็น ทายาท ผู้มีส่วนได้เสีย ใน ทรัพย์สินมรดกของ ผู้ตาย หรือไม่ นั้น ศาลอุทธรณ์ ยัง มิได้
วินิจฉัย ปัญหา ข้อ นี้อย่างไร ก็ ดี ศาลฎีกา เห็นสมควร วินิจฉัย ปัญหา ข้อ นี้ ให้ เสร็จ ไปพิเคราะห์
แล้ว ผู้คัดค้าน มี นาง ศรีนวล ปัญญาบุญ นายสุข จารีย์ และ นาย แสง จันทรี เบิกความ ยืนยัน
สอดคล้อง กัน ว่า ผู้ตาย และ นาง ศรีนวล ได้ อยู่กิน ด้วยกัน ฉ้น สามปี ภรรยา จน เกิด บุตร ด้วยกัน
หนึ่ง คน คือ ผู้คัดค้าน ได้ แจ้ง การ เกิด ว่า ผู้ตาย เป็น บิดา ปรากฏ ตามสูติบัตร เอกสาร หมาย
ร.ค.1 ผู้ตาย ได้ อุปการะ เลี้ยงดู ผู้คัดค้านตลอดมา จน กระทั่ง ผู้ตาย ถึงแก่ความตาย ซึ่ง มี น้ำหนัก

และเหตุผลน่าเชื่อถือ ผู้ร้อง เบิกความ ลอย ๆ ว่า ผู้คัดค้าน ไม่ใช่ ทายาทของ ผู้ตาย ข้อ ที่ อ้างว่า ผู้ตาย เคย คัดค้าน ต่อ เจ้าพนักงาน ทะเบียน ว่าผู้คัดค้าน ไม่ใช่ บุตร นั้น ก็ ได้ความ จาก นาย สัจจ มณีภาค หัวหน้า ฝ่าย ทะเบียน และ บัทร ประชาชน ว่า ผู้ตาย ไม่ได้ คัดค้าน โดยตรง เพียงแต่ไป บอก นาง ศรีนวล ให้ ประนีประนอม ยอมความ กัน หลังจาก นั้น ก็ เจียบไป ทางนำสืบ ของ ผู้ร้อง เป็น พิรุณ มี น้ำหนัก น้อยกว่า พยานหลักฐาน ผู้คัดค้านเชื่อ ได้ว่า ผู้คัดค้าน เป็น บุตร นอก กฎหมาย ที่ บิดา รับรอง แล้ว เป็น ทายาทโดย ธรรม และมีสิทธิ รับมรดก ได้ จึง เป็น ผู้มีสิทธิ ยื่น คำร้องขอ ต่อ ศาลตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 ปัญหา ที่ ต้อง วินิจฉัยข้อ ต่อไป มี ว่า สมควร ตั้ง นาง ศรีนวล มารดา ผู้คัดค้าน เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ร่วม กับ ผู้ร้อง หรือไม่ เห็นว่า การ แต่งตั้ง ผู้จัดการมรดกนั้น ศาล ย่อม ใช้ดุลพินิจ โดย คำนึง ถึง ความเหมาะสม เพื่อ ประโยชน์แก่ กอง มรดก ด้วย เมื่อ ปรากฏ ข้อเท็จจริง ว่า ผู้คัดค้าน เป็น บุตรของ ผู้ตาย กับ นาง ศรีนวล และ ยัง เป็น ผู้เยาว์ ไม่สามารถ จัดการ งาน ด้วยตนเอง ได้ ผู้ร้อง ไม่พอใจ ที่ ผู้ตาย มี บุตร กับ นาง ศรีนวล และ ไม่ยอม รับ ว่า ผู้คัดค้าน เป็น ทายาท ของ ผู้ตาย ประกอบ กับ นาง ศรีนวล มารดา ผู้คัดค้าน มี คุณสมบัติ ไม่ต้องห้าม ตาม ประมวล กฎหมายแพ่ง และ พินิจ มาตรา 1718 และ มีเหตุ ขัดข้อง ใน การ จัดการ มรดกของ ผู้ตาย ดังนั้น เพื่อ ประโยชน์ แห่ง ความยุติธรรม จึง สมควร ตั้งนาง ศรีนวล มารดา ผู้คัดค้าน เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ร่วม กับ ผู้ร้อง ส่วน ที่ ว่า นาง ศรีนวล ไม่มีความรู้ เรื่อง ทรัพย์มรดก ของ ผู้ตาย และ จะ มี ปัญหา ยุ่งยาก ใน การ จัดการ มรดก ก็ ไม่เป็นเหตุต้องห้าม ใน การ เป็น ผู้จัดการมรดก ที่ ศาลอุทธรณ์ พิจารณา มา นั้นศาลฎีกาไม่เห็น พ้อง ด้วย ฎีกา ผู้คัดค้าน ฟังขึ้น " พิจารณาแก้ เป็น ว่า ให้ ตั้ง นาง ศรีนวล ปัญญาบุญ เป็น ผู้จัดการมรดก ของ ผู้ตาย ร่วม กับ ผู้ร้อง นอกจาก ที่ แก้ ให้ เป็น ไป ตาม คำพิพากษา ศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

อุระ หวังอ้อมกลาง · ปราโมทย์ ขพานนท์ · เสริม บุญทรงสันติกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5169/2538>